

ПРОГРАМА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗА СТАБИЛНО РАЗВИТИЕ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

за периода 2014-2018 г. –

част ЕНЕРГЕТИКА

ПРИОРИТЕТ 11.1. ПОЛИТИЧЕСКО РЕШЕНИЕ ЗА ПОДКРЕПА И УЧАСТИЕ В СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ЕНЕРГИЕН СЪЮЗ

Отговорни институции: Администрацията на Министерския съвет, Министерството на външните работи, Министерството на енергетиката

Цел 1: Активен принос на България, като държава-членка на ЕС, при формиране на концепцията за създаване на Европейски енергиен съюз, способстващ за засилване ролята на енергийната политика в контекста на цялостното икономическо развитие на ЕС и общи действия за сигурни енергийни доставки

Мерки:

- Изготвяне на национална позиция по насоки и документи, представяни от европейските партньори в хода на дискусиите и формирането на механизъм за функциониране на бъдещия Европейски енергиен съюз
- Ангажирано участие, с отстояване на националните интереси, в дискусиите по: Актове за прилагане на Рамката за политиките на ЕС в областта на климата и енергетиката през периода 2020-2030 г.
- Оставащи действия за постигане на взаимосвързан и ефективно функциониращ вътрешен енергиен пазар на ЕС
- Формиране на общи послания във външните отношения в областта на енергетиката

ПРИОРИТЕТ 11.2. НЕОТЛОЖНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПАЗАРНИ РЕФОРМИ И ФИНАНСОВА СТАБИЛИЗАЦИЯ, ОТ КОИТО ЗАВИСИ ПОСТИГАНЕТО НА ДЪЛГОСРОЧНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ В ЕНЕРГЕТИКАТА. ПРИЕМАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА СТРАТЕГИЯ НА БЪЛГАРИЯ ДО 2030 Г. С ПОГЛЕД ДО 2050 Г. И НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА

ЕФЕКТИВНОСТ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 2: Устойчива и конкурентна пазарна среда в енергетиката при отчитане защитата на интересите на всички пазарни субекти и гарантиране на тяхната финансова стабилност

Мерки:

- Постигане на условия за устойчива и конкурентна пазарна среда в енергетиката чрез извършване на промени в нормативната уредба, регулаторната рамка и контрол за нейното прилагане

Цел 3: Набелязване на средносрочни и дългосрочни приоритети в развитието на енергетиката, включително постигане на хармонизирана връзка между енергийната политика на Република България и тази на ЕС

Мерки:

- Разработване на Енергийна стратегия на Република България до 2030 г. с хоризонт до 2050 г.
- Хармонизиране на законодателството в областта на енергията от възобновяеми източници за интегрирането на тази енергия в условията на либерализиран пазар (изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници)

Цел 4: Ясна визия за развитието в краткосрочен и дългосрочен план на енергийната ефективност и мерките за повишаването ѝ

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за енергийна ефективност

Цел 5: Ефективно прилагане на Насоките относно държавната помощ за опазване на околната среда и за енергетика за периода 2014-2020 г.

Мерки:

- Анализ на действащата нормативна уредба в областта на енергетиката и при необходимост привеждането ѝ в съответствие с Насоките от 2014 г.

- Интегриране на електроенергията от възобновяеми енергийни източници на пазара
- Въвеждане на пазарни механизми при предоставяне на държавни помощи за енергия от възобновяеми енергийни източници
- Намаляване на финансовата подкрепа за електроенергията от възобновяеми източници за потребителите с висока интензивност на енергопотреблението
- Гарантиране на адекватността на производството на електроенергия

ПРИОРИТЕТ 11.3. ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ГОЛЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ПРОЕКТИ И ТЯХНАТА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ. ИЗГРАЖДАНЕТО ИМ САМО ПРИ ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРАВИЛА И ДИРЕКТИВИ И ПРИ ДОКАЗАНА ИКОНОМИЧЕСКА ЕФЕКТИВНОСТ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 6: Изграждане на нови електропроизводствени мощности и нови газодобивни и газопреносни и газоразпределителни инфраструктури в съответствие с европейското законодателство

Мерки:

- Развитие на нормативната уредба за създаване на условия за структуриране и изпълнение на конкретни инвестиционни проекти
- Осигуряване на прозрачност и участие на обществеността чрез провеждане на обществено обсъждане на ранен етап от разработването на проектите

ПРИОРИТЕТ 11.4. ЗАПАЗВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЯДРЕНАТА ЕНЕРГЕТИКАТА ПРИ ГАРАНТИРАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. ПРОДЪЛЖАВАНЕ ЖИВОТА НА 5-И 6-И БЛОК НА АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“. РАЗВИТИЕ НА НОВИ ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИВНИ ПРОЕКТИ, СЪЗДАВАЩИ ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЕКОЛОГИЧНО НИСКОВЪГЛЕРОДНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 7: Експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“ при спазване на стандартите за безопасност на Международната агенция за атомна енергия, директиви на ЕС

Мерки:

- Провеждане на мисии OSART, мисии на WANO и др. за проверка на безопасната експлоатация
- Повишаване на мощността на 5-и и 6-и блокове на 104%
- Продължаване срока на експлоатация на 5-и и 6-и блокове на АЕЦ „Козлодуй“ чрез:
  - Изпълнение на Програмата за изпълнение на мерките по продължаване на срока на експлоатация на 5-и блок на АЕЦ „Козлодуй“
  - Разработване и изпълнение на Програмата за изпълнение на мерките по продължаване на срока на експлоатация на 6-и блок на АЕЦ „Козлодуй“

Цел 8: Безопасно управление на отработено ядрено гориво (ОЯГ) и радиоактивни отпадъци (РАО)**Мерки:**

- Актуализация на действащата Стратегия за управление на ОЯГ и РАО за привеждане в съответствие с Директива 2011/70/Евратом
- Изграждане на Национално хранилище за погребване на ниско- и средноактивни отпадъци
- Разглеждане и съгласуване на Методика за оценка на количествата и активностите на високоактивни радиоактивни отпадъци, получени от преработката на ОЯГ, които подлежат на връщане от Руската Федерация в България

Цел 9: Безопасно и ефективно извеждане от експлоатация на блокове 1-4 на АЕЦ „Козлодуй“**Мерки:**

- Изпълнение на Плана за извеждане от експлоатация на блоковете
- Осигуряване на адекватни финансови средства за извеждане от експлоатация
- Получаване на лицензия за извеждане от експлоатация на 3-и и 4-и блокове

ПРИОРИТЕТ 11.5. ПОДКРЕПА САМО ЗА НОВИ МОЩНОСТИ, ОТГОВАРЯЩИ НА ПРИНЦИПА ЗА РАЗВИТИЕ НА СИСТЕМАТА С НАЙ-МАЛКО РАЗХОДИ И БЕЗ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЛИ КОРПОРАТИВНИ ГАРАНЦИИ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката*

Цел 10: Изграждане на нова ядрена мощност при доказан положителен икономически ефект и без искане за държавна помощ

Мерки:

- Провеждане на обществено обсъждане на техническите, икономическите и социалните аспекти на проект за нова ядрена мощност
- Изготвяне на предпроектно проучване с подробен финансов модел относно изграждането на нова ядрена мощност

ПРИОРИТЕТ 11.6. ГАРАНТИРАНЕ НА ИНТЕРЕСА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПОТРЕБИТЕЛИ И БИЗНЕСА ОТ СПРАВЕДЛИВА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 11: Нов състав на регулатора ДКЕВР по принципи, гарантиращи неговата политическа независимост

Мерки:

- Извършване на промени в Закона за енергетиката за гарантиране на интереса на българските потребители и бизнеса от справедлива цена на електроенергията
- Предприемане на действия за финансовото оздравяване на „Националната електрическа компания“ ЕАД

ПРИОРИТЕТ 11.7. ПРИОРИТЕТ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ ПРЕД ИЗГРАЖДАНЕТО НА НОВИ МОЩНОСТИ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката*

Цел 12: Намаляване потреблението на електрическа енергия в сектор „Домакинства“, енергоемкостта на бизнеса и повишаване конкурентоспособността на българската икономика

Мерки:

- Разработване на Национална стратегия за енергийна ефективност и провеждане на обществено обсъждане

- Приемане на нов Закон за енергийната ефективност, свързан с хармонизиране на българското законодателство в областта на енергийната ефективност с правото на ЕС

Цел 13: Реализиране на енергийни спестявания в първичното и крайното потребление на енергия

Мерки:

- Реализиране на енергийни спестявания в крайното енергийно потребление
- Реализиране на енергийни спестявания в първичното енергийно потребление чрез намаляване на енергийните разходи за производство, пренос и разпределение на енергия
- Подпомагане реализирането на проекти, повишаващи енергийната ефективност в сгради и промишлени системи

ПРИОРИТЕТ 11.8. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МАЩАБНА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА МНОГОФАМИЛНИТЕ ЖИЛИЩНИ СГРАДИ, КОЯТО ДО ДВЕ ГОДИНИ ДА ОБХВАНЕ 50% ОТ ТЯХ

Отговорни институции: *Министерството на регионалното развитие и благоустройство, Министерството на финансите*

Цел 14: Осигуряване на по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в градските центрове чрез повишаване на качеството на жизнената среда и изпълнение на мерки за енергийна ефективност

Мерки:

- Изпълнение на мерки и подкрепа за енергийна ефективност в многофамилните жилищни сгради (изготвяне на техническо и енергийно обследване на всяка сграда, проектиране и строително-монтажни работи)

ПРИОРИТЕТ 11.9. ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА БЕДНОСТ – УВЕЛИЧАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ДОМАКИНСТВА, КОИТО ПОЛУЧАВАТ ЕНЕРГИЙНИ ПОМОЩИ – НАД 500 000

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката*

Цел 15: Прилагане на комплексен подход за борба с бедността

Мерки:

- Разработване на интегрален механизъм за дефиниране, мониторинг и ограничаване на „енергийната бедност“
- Осигуряване на „енергийна помощ“ за домакинства, в които лица и семейства не получават целева помощ за отопление по реда на Закона за социално подпомагане

ПРИОРИТЕТ 11.10. ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНФОРМИРАНОСТТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ЗА ТЕХНИТЕ ПРАВА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Министерството на образованието и науката*

Цел 16: Подобряване на информираността на потребителите на енергия

Мерки:

- Изготвяне на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, свързан с включването на нови задължения на ДКЕВР и доставчиците на енергия (обществен доставчик и крайни снабдители) за осигуряване на информираност на потребителите

ПРИОРИТЕТ 11.11. ЗАВЪРШВАНЕ НА ЛИБЕРАЛИЗИРАНЕТО НА ПАЗАРА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ И ПРИРОДЕН ГАЗ, В РЕЗУЛТАТ НА КОЕТО БИЗНЕСА И ДОМАКИНСТВОТА ДА МОГАТ ДА ИЗБИРАТ СВОЯ ДОСТАВЧИК НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ. ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕНЕРГИЙНА БОРСА

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката*

Цел 17: Създаване на предпоставки за развитие на устойчива либерализация на електроенергийния пазар, включително създаване на функционираща енергийна борса. Създаване на условия за конкуренция при производството и при дистрибуцията на енергия

Мерки:

- Промени в нормативната уредба, избиране на модел на енергийната борса, създаване на условия за конкуренция между производителите, включително чрез преразглеждане на дългосрочните договори
- Промени в нормативната уредба. Диверсификация на източници и на трасета за доставка на природен газ, включително развиване на местния добив

ПРИОРИТЕТ 11.12. ИКОНОМИЧЕСКИ ОБОСНОВАНО И ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО РАЗВИТИЕ НА МЕСТНИТЕ ЕНЕРГИЙНИ РЕСУРСИ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 18: Търсене и проучване на нови находища на нефт и газ

Мерки:

- Ускоряване на изпълнението на дейностите по търсене и проучване на нефт и газ, включително в Черно море
- Насърчаване на търсенето и проучването на находища на нефт и газ

Цел 19: Разработване (експлоатация) на находища на нефт и газ с доказани запаси и ресурси на находища с предоставени права за добив

Мерки:

- Предоставяне на институционална подкрепа за проекти и инвестиционни предложения за разработване на находища на нефт и газ, допринасящи за енергийната ефективност и гарантиращи опазване на околната среда

Цел 20: Добив на находища на твърди горива

Мерки:

- Предоставяне на права за добив на въглища в рамките на оптималния баланс между наличните в страната ресурси за производство на електроенергия при използване на високоефективни технологии

ПРИОРИТЕТ 11.13. ГАРАНТИРАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА НЕЗАВИСИМОСТ НА СТРАНАТА

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 21: Проучване на възможности за сондажи за природен газ

Мерки:

- Прилагане на решението на НС за забрана на технологията „хидрофракнинг“. Развиване на източниците и трасетата за доставка на природен газ и развитие на местния добив

Цел 22: Доизграждане на реверсивни връзки със съседните балкански държави

Мерки:

- Развиване на проектите за междусистемни газови проводи:
  - Междусистемна газова връзка Гърция – България
  - Междусистемна връзка Турция – България
  - Междусистемна връзка България – Сърбия

ПРИОРИТЕТ 11.14. ПРОДЪЛЖАВАНЕ СТРОИТЕЛСТВОТО НА ПРОЕКТА „ЮЖЕН ПОТОК“ САМО ПРИ ПЪЛНО СЪОТВЕТСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, ПРИ ДИАЛОГ С ЕК И ПРИ ДОКАЗАНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОЛЗИ

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Министерския съвет*

Цел 23:

Проучвания за възможностите за реализация на Проект „Южен поток“

Мерки:

- Пълно въвеждане на нормите на ЕС в националното законодателство.
- Анализ и създаване на предпоставки за публичност и прозрачност при изграждането на проекта
- Диалог с ЕК по изясняване на въпроси, засягащи изпълнението и съответствието с европейското законодателство на конкретни договорни аспекти
- Изграждане на финансов модел и пълна оценка за икономическата целесъобразност на проекта
- Провеждане на широк набор от консултации във връзка с възможностите за осъществяването му

ПРИОРИТЕТ 11.14. КОМПЛЕКСЕН ПРЕГЛЕД НА РАЗХОДИТЕ В ЕНЕРГЕТИКАТА, ФОРМИРАЩИ КРАЙНАТА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА, ЧИИТО РЕЗУЛТАТИ ДА БЪДАТ ОПОВЕСТЕНИ ПУБЛИЧНО

Отговорни институции: *Министерството на енергетиката, Администрацията на Министерския съвет*

Цел 24: Прозрачност на дейностите, свързани с формирането на цените на енергийните носители

Мерки:

- Разработване на анализ на разходите в енергетиката, формиращи крайната цена на електроенергията
- Публикуване на резултатите от анализа и провеждане на обществено обсъждане